НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ИВАН ВАЗОВ” – ВРАЦА

Утвърждавам:

MALINA IVANOVA NIKOLOVA

Digitally signed by MALINA IVANOVA NIKOLOVA
Date: 2026.09.17 09:44:12 +03'00'

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
ЗА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ПОДГОТВИТЕЛНА ГРУПА
ЗА УЧЕБНАТА 2026/2027 ГОДИНА

Програмната система за учебната 2026/2027 година е разработена и приета на основание чл. 29, ал. 1 от Наредба № 5/03.06.2016 г.за предучилищното образование на Педагогическия съвет по Протокол № 11/11.09.2026 г. и е утвърдена със Заповед № 523-523/11.09.2026 г. на директора на училището

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел и е част от стратегията за развитието на НУ „Иван Вазов“ - Враца.

Настоящата програмна система е разработена в съответствие с разпоредбите на чл. 29, ал.4 от Наредба №5/ 03.06.2016 г. за предучилищното образование, Наредба за приобщаващото образование и Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Компетентностите, които са дефинирани като очаквани резултати са по посока за трета и четвърта възрастова група в седем образователни направления и допълнително знания по гражданско образование, екология, здравно и интеркултурно образование, БДП, по които се осъществява педагогическото взаимодействие и са съвкупност от цели, съдържание и очаквани резултати.

В края на предучилищното образование се издава удостоверение за задължително предучилищно образование по ред, определен с държавния образователен стандарт за предучилищното образование.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

1. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие
2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие
3. Тематично разпределение за всяка възрастова група
4. Допълнителни компетентности, включително и извън образователните направления - знания, умения и отношения, необходими за успешната социализация и преминаване на детето към училищно образование

5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

ПОДХОДИ И ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

В групата се отглеждат, възпитават и обучават деца от 5 до 7 годишна възраст.
Броят на приетите децата е 21.
В групата се работи с поредицата познавателни книжки „Чуден свят“ на издателство „Просвета“.
1.Игров подход:
Осигурява възможност на децата да:
- формулират и реализират целенасочен игров замисъл;
- мотивирано да разпределят ролите в игрите;
- комуникират и общуват в различни игрови и други ситуации;
- пресъздават социокултурната си среда чрез създаване и разгръщане на игрови ситуации;
- формиране умения за проявяване на толерантност, съпреживяване и отзивчивост;
- развиват умения за самостоятелно или екипно решаване на познавателни задачи в различни познавателни ситуации.
2. Компетентностен подход:
- Интегративност - умения и знания.
3. Емоционален подход:
- формиране на чувството емпатия.
4. Психологически подход:
Осигурява системно възпитание, обучение и социализация чрез съобразяване с:
- възрастова сензитивност;
- особеностите на развитие на деца със СОП;
- деца от социално - слаби семейства;
- деца, за които българския език не е майчин;
- индивидуалния потенциал на детето.
5. Хуманно-личностен подход:
- Педагогическото взаимодействие е ориентирано към детето, към неговите актуални потребности, възрастовите и индивидуални особености.
Детето се приема като значима личност - с уважение и достойнство;
-приемане на детето такова, каквото е;
-човечно отношение към него - оказване на обич и подкрепа;
-осигурява право на детето за свободен избор, позитивно отношение към света и към себе си;

-подпомагане на детето в изграждане на позитивен Аз-образ.

6. Образователен подход:

- Тематично обединява образователните цели в основни теми като отражение на социалната среда.

7. Единен системен подход във възпитанието и образованието на децата.

8. Рефлексивен подход:

- осъзнаване, самонаблюдение и усвояване на еталони, стандарти на познавателния процес и постигнатият резултат като знание с подходяща и резултатна основа за успешна социална ориентация на детето.

9. Ситуационен:

- да се създават специално организирани ситуации и да се използват непреднамерено възникващите, за да се постави всяко дете в благоприятна позиция, осигуряваща неговото емоционално и интелектуално благополучие.

ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Педагогическото взаимодействие в групата е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят (други педагогически специалисти- логопед, психолог, ресурсен учител) и детето.

При провеждането на педагогическото взаимодействие учителя използва игровата дейност за постигането на компетентностите.

Педагогическото взаимодействие в групата се организира в основна и допълнителни форми. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие с прилаганата в групата програмна система при зачитане на потребностите и интересите на децата.

Основна форма на педагогическо взаимодействие - педагогическата ситуация. Педагогическа ситуация протича предимно под формата на игра.

Педагогическата ситуация се организира през учебно време и осигурява постигане на компетеции, определени от Държавен образователен стандарт за предучилищно образование по 7 образователни направления:

Български език и литература

Съдържанието на образователното направление е структурирано в шест образователни ядра:

Свързана реч

Речник

Граматически правилна реч

Звукова култура

Възприемане на литературно произведение

Пресъздаване на литературно произведение

Математика

Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в пет образователни ядра:
Количествени отношения
Измерване
Пространствени отношения
Времеви отношения
Геометрични фигури и форми

Околен свят

Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра:
Самоутвърждаване и общуване с околните
Социална и здравословна среда
Светът на природата и неговото опазване
Културни и национални ценности

Изобразително изкуство

Чрез организираната и системна работа по образователното направление децата развиват своите познавателни и изобразителни умения в три основни ядра: Художествено възприемане
Изобразителни материали и техники
Изобразително творчество

Музика

Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра:
Възприемане
Възпроизвеждане
Музика и игра
Елементи на музикалната изразност

Конструиране и технологии

Обемът на съдържанието по образователното направление е систематизирани в четири основни ядра:
Конструиране и моделиране
Обработване на материали, съединяване и свързване
Грижи и инициативност
Техника

Физическа култура

Съдържанието на образователното направление е структурирано в четири образователни ядра:
Естествено приложна двигателна дейност

Спортно - подготвителна двигателна дейност
Физическа дееспособност
Игрова двигателна дейност

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Седмичното разпределение се разработва по възрастови групи от учителя на групата преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на училището. Учителя в групата определя редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование. Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в годишно и седмично разпределение.

Общият седмичен брой на педагогическите ситуации за постигане на компетентностите от ДОС е:
-трета възрастова група - 15 часа
-четвърта възрастова група – 17 часа
Броят на педагогическите ситуации и образователните направления, по които се провеждат са, както следва:

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА	ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
	20 – 30 минути брой педагогически ситуации	20 – 30 минути брой педагогически ситуации
Български език и литература	2	3
Математика	2	3
Околен свят	2	2
Изобразително изкуство	2	2
Музика	2	2
Конструиране и технологии	2	2
Физическа култура	3	3
Минимален общ брой педагогически ситуации	15	17

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ В ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ЗА 2026- 2027 УЧЕБНА ГОДИНА

Ден	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация-	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Математика	Изобразително изкуство	Конструиране и технологии

образователно направление	Български език и литература Музика Физическа култура	Математика Околен свят	Физическа култура	Околен свят Физическа култура	Български език и литература Музика

СЕДМИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СИТУАЦИИ В ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ЗА 2026 - 2027 УЧЕБНА ГОДИНА

Ден от седмицата	Понеделник	Вторник	Сряда	Четвъртък	Петък
Педагогическа ситуация-образователно направление	Конструиране и технологии Български език и литература Музика Физическа култура	Изобразително изкуство Математика Околен свят	Математика Физическа култура Български език и литература	Изобразително изкуство Математика Околен свят Физическа култура	Конструиране и технологии Български език и литература Музика

Педагогическите ситуации се провеждат по направления за овладяване на компетентности като очаквани резултати от възпитанието, образованието и социализацията на децата за всяка възрастова група.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ФОРМИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие в групата са:

1. Наблюдение - развиване уменията на децата да наблюдават, сравняват и обобщават различни обекти, предмети и взаимоотношения.

2. Играта в различните си проявления - театрални игри - драматизация, куклени етюди, театър на маса, сюжетно - ролеви, музикални игри, и други.

3. Експерименти и елементарни опити.

4. Занимания по интереси в обособените по групи кътове и ателиета.

5. Спортни дейности – утринна гимнастика, спортно - подготвителни упражнения, подвижни игри и спортни игри със състезателен характер, игри на открито.

6. Културно - развлекателни дейности - посещение на театрални постановки, изложби, музеи, излети и екскурзии сред природата.

7. Празници и тържества - организирани в групата и училище по празничния календар, национални празници, концерти, рождени дни и други.

В педагогическите ситуации и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се използват различни методи на педагогическо взаимодействие:

1. Предметно – оперативни методи:

- сензорно обследване
- предметно моделиране
- показ на графично представен модел и схема.

2. Игрово преобразуващи методи:

- влизане в роля
- изпълнение на текст
- артикулационна гимнастика
- куклени етюди
- драматизация и други.

3. Практико - преобразуващи методи:

- експерименти
- елементарни опити
- рисуване и оцветяване
- показ на действие и други.

4. Информационно - познавателни методи:

- онагледяване
- преднамерено наблюдение
- разказ
- беседа
- демонстрация и други.

Чрез използването на тези методи се гарантира съвместна дейност на възрасни и деца в условията на групово сътрудничество с динамична промяна в позициите на участващите субекти.

Педагогически технологии, които се използват във възпитателно - образователния и социализиращия процес в групата са:

- Интерактивна технология - подпомага изграждането на детската индивидуалност чрез активно и стимулиращо взаимодействие на педагога с децата от групата
- Педагогическо взаимодействие в контекста на субект - субектните отношения, при което детето е в активна позиция
- Създаване и развитие на детската група, като среда за успешно интегриране.

За постигане на компетентностите като очаквани резултати в процеса на възпитание и обучение, учителя и другите педагогически специалисти в училище използват интерактивни техники:

- Работа в групи
- Дискусия
- Разработване на проекти
- Сюжетно - ролеви игри

ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 ГОДИНА

Полудневна организация на предучилищното образование

Начален час на сутрешен прием: 7.30 ч.

Краен час на изпращане на децата за деня: 13.30ч.

Време	Дейности
07.30 - 08.30	Прием на децата
08.30 - 08.45	Игра
08.45 - 09.00	Закуска
09.00 - 09.30	Педагогическа ситуация
09.30 - 09.40	Почивка
09.40 - 10.10	Педагогическа ситуация
10.10 - 10.20	Почивка
10.20 - 10.50	Педагогическа ситуация
10.50 - 11.00	Почивка
11.00 - 11.30	Педагогическа ситуация
11.30 - 11.40	Почивка
11.40 - 12.10	Дейности по избор на детето
12.10 - 12.30	Игра

12.30 - 13.20	Допълнителни форми
13.20 - 13.30	Изпращане на децата

СТРУКТУРА НА ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА ПО НАПРАВЛЕНИЯ

Тематичното разпределение се изготвя от учителя за всяка възрастова група.

Осигурява ритмично, балансирано и свързано /интегрирано/разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка седмица, месец през учебното време, съобразено със сезони, празници, компетентностите на децата и други обстоятелства.

Включва темите, очакваните резултати от обучението, методите и формите за проследяване на постиженията по всички направления;

За децата със СОП, ЕПЛР разработва индивидуални планове за подкрепа, включващи вида и формите на обучение, корекционни задачи и компетентности по ДОС за ПО, съобразно индивидуалните възможности и образователни потребности на всяко дете и други дейности определени от ДОС.

Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в електронния дневник на групата.

След изпълнение на дейностите учителя информира родителите за индивидуалните постижения на детето.

В хода на възпитание и обучение постиженията на детето се отразяват в детско портфолио.

В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и групата портфолиото им се предава.

В 14-дневен срок преди края на учебното време учителя на подготвителна група установява готовността на детето за училище.

Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Училището, издава удостоверение за задължително предучилищно образование за децата от подготвителна група в края на предучилищното образование.

Удостоверението описва готовността на детето за постъпване в първи клас и в съответствие с очакваните резултати . Когато здравословното състояние на детето не позволява постъпване в първи клас и в удостоверението са направени препоръки за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие, началото на училищното образование за това дете може да се отложи с една учебна година при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ УЧАСТНИЦИТЕ В ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Възпитанието и образованието на децата се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите. Родителите са участници и партньори в предучилищното образование заедно с децата, учителите, директорите и другите педагогически специалисти. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директора и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация за учене.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и групата, се осъществяват при условия и по ред, определени с Правилника за дейността училището и в Плана за съвместна дейност с родителите чрез:

• Индивидуални срещи в удобно за двете страни време
• Родителски срещи
• Проучване желанията и мненията на родителите
• Поддържане на родителски кътове с информация за работата в групата и индивидуалните постижения на всяко дете
• Провеждане на открити моменти
• Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование
• Повишаване на родителската активност чрез участие в дейностите, осъществявани в групата
• Други форми за комуникация.

Формите на сътрудничество се определят съвместно от директора, учителя, другите педагогически специалисти и родителите.

ОТГОВОРНОСТИ И ПРАВА НА УЧАСТНИЦИТЕ ВЪВ ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО ДЕТСКА ГРАДИНА - РОДИТЕЛИ ДЕЦА

Децата имат следните права:

• Да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и културна среда
• Да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес
• Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностното развитие
• Да участват в проектни дейности
• Да бъдат поощрявани с морални материални награди
• Ползват медицинско обслужване;
• Детски отдих и туризъм;

Дневната организация, включва утринна гимнастика, педагогически ситуации, подвижни игри и развлечения, разходки, хранене.

На децата в групата се предоставя подкрепа за личностно развитие от педагогически специалисти и учителя на групата, което осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието на способностите и уменията им.

Грижата за здравето се осигурява чрез гарантиране на достъп до медицинско обслужване и програми за здравно образование и за здравословен начин на живот.

• Децата се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност и в заниманията по интереси. Директорът след решение на педагогическия съвет може да учредява награди за децата.

РОДИТЕЛИ

Родителите имат следните права:

• Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на детето си в образователния процес, за спазването на правилата в групата и за приобщаването им към общността

• Да се срещат с ръководството на училището, учителя на групата, и с другите педагогически специалисти в определеното време или в друго удобно за двете страни време

• Да се запознаят със педагогическата система в училище

• Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето

• Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в групата по въпроси, свързани с образованието и личностното развитие за детето си.

Родителите имат следните задължения:

• Да осигуряват редовното присъствие на детето, като уведомяват своевременно учителя на групата в случаите на отсъствие

• Редовно да се осведомяват за своето дете, относно приобщаването му в групата, успеха и развитието в образованието

• Да спазват Правилника за дейността на училището

• Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот

• Да участват в родителските срещи

• Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо и за двете страни време.